

METSÄPALOT VUOSINA 1952—1953

P. ENNEVAARA

FOREST FIRES IN 1952—1953

SUMMARY

HELSINKI 1954

Sisällysluettelo

	Sivu
Vuosien 1952—1953 metsäpalot muihin vuosiin verrattuna	3
Metsäpalojen lukumäärä ja palanut ala	4
Metsäpalojen syttymisen syyt	8
Metsäpalojen esiintyminen	13
Metsäpalojen palamisajan pituus	13
Summary	17

Vuosien 1952—1953 metsäpalot muihin vuosiin verrattuna

Metsäpalotilastomme on aikaisemmin käsittänyt valtionmetsien ja vakuutettujen yksityismetsien metsäpalot. Vakuuttamattomissa yksityismetsissä sattuneista metsäpaloista ei ole kerätty tietoja. Metsäpalotilastomme puutteellisuus siitä aiheutuvine haittoineen saattoi Keskusmetsäseura Tapion v. 1951 tekemään esityksen Suomen FAO-toimikunnalle parannuksen aikaansaamiseksi tässä suhteessa. Esitys johti myönteiseen tulokseen ja nyt on meillä vuodesta 1952 alkaen koko maata käsittävä metsäpalotilasto, jonka piiriin kuuluvat kaikki metsät.¹ Yksityismetsien osalta keräävät tilaston keskusmetsäseurat, valtion metsistä metsähallitus. Näin kerätty aineisto toimitetaan metsähallituksen tilastokonttoriin, jossa laaditaan koko maata koskevat yhdistelmät. Seuraavassa on tarkoitus lähemmin selvittää vuosien 1952 ja 1953 metsäpaloja mainitun uuden tilaston pohjalla. Ennen tähän ryhtymistä lienee paikallaan esittää eräitä metsäpaloja koskevia tietoja aikaisemmilta vuosilta. Niiden pohjalla voidaan päätellä mitä suuruusluokkaa nyt kyseessä olevat kahden vuoden metsäpalot ovat. Nämä vertailusarjat käsittävät valtionmetsien ja vakuutettujen yksityismetsien palojen lukumääriä ja paloaloja.

T a u l u k k o 1. Valtionmetsien metsäpalot vv. 1946—1953.

Table 1. Forest fires in state forests in 1946—1953.

Vuosi Year	Palojen luku Number of fires		Paloala Burnt area		Keskimääräinen paloala Average area per fire
	kpl	%	ha	%	
1946	91	15.8	962	5.2	10.6
1947	130	22.5	4 556	24.4	35.1
1948	77	13.3	1 380	7.3	17.7
1949	65	11.2	571	3.0	8.8
1950	78	13.5	2 470	13.2	31.7
1951	30	5.2	59	0.3	1.9
1952	20	3.4	138	0.7	6.9
1953	87	15.1	8 624	45.9	99.1
Yhteensä Total	578	100.0	18 760	100.0	
Keskimäärin Average	72				32.4

¹ E n n e v a a r a, P. Suomen metsäpalotilasto. Metsätaloudellinen aikakauslehti no 9. 1953.

Taulukon lukujen tarkastelu osoittaa, että valtionmetsissä on palojen lukumäärä v. 1952 ollut kauden vähäisin. Paloala on myös ollut pieni. Vuoden 1953 palojen luku sensijaan ylittää ko. vuosien keskimääräisen paloluvun ja paloala on vuosien 1946—53 suurin kuten vertailu osoittaa.

Vakuutettujen yksityismetsien paloja koskevat vastaavien vuosien tiedot käyvät selville seuraavasta taulukosta.

T a u l u k k o 2. Vakuutettujen yksityismetsien metsäpalot vv. 1946—1953

T a b l e 2. Forest fires in insured private forests in 1946—1953.

Vuosi Year	Palojen luku Number of fires		Paloala Burnt area		Keskimääräinen paloala Average area per fire
	kpl	%	ha	%	
1946	170	12.0	382	7.9	2.2
1947	397	27.7	2 069	44.8	5.2
1948	200	13.9	600	12.9	3.0
1949	135	9.4	445	9.6	3.3
1950	170	12.0	400	8.7	2.3
1951	200	13.9	420	9.7	2.1
1952	88	6.1	164	3.5	1.0
1953	72	5.0	138	2.9	1.9
Yhteensä Total	1 432	100.0	4 618	100.0	
Keskimäärin Average	179				3.2

Vuosina 1952 ja 1953 on palojen lukumäärä ollut poikkeuksellisen pieni vakuutetuissa yksityismetsissä kauden muihin vuosiin verrattuna. Sama koskee myös paloaloja ja keskimääräisiä paloaloja.

Metsäpalojen lukumäärä ja palanut ala

Uudessa metsäpalotilastossa käytetään seuraavassa lääneittäistä aluejakoryhmitystä. Aineisto on kuitenkin kerätty niin, että tilasto voidaan laatia myös muutakin aluejakoa käyttäen, esim. metsänhoitolautakunnittain. Seuraavissa taulukoissa esitetään vuosien 1952—53 metsäpalot ryhmitettynä kahteen metsänomistajaryhmään, valtionmetsät ja yksityismetsät.

T a u l u k k o 3. Metsäpalot v. 1952. — T a b l e 3. Forest fires in 1952.

Lääni County	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Valtionmetsät State forests			Yksityismetsät Private forests			Yhteensä Total		
Uudenmaan	—	—	—	32	14	0.4	32	14	0.4
Turun-Porin	—	—	—	68	81	1.2	68	81	1.2
Hämeen	1	—	0.2	28	48	1.7	29	48	1.7
Kymen	—	—	—	19	18	0.9	19	18	1.0
Mikkelin	4	2	0.6	14	14	1.0	18	16	0.9
Kuopion	6	109	18.1	24	71	2.9	30	180	6.0
Vaasan	4	14	3.5	72	333	4.6	76	347	4.6
Oulun	2	1	0.3	19	43	2.2	21	44	2.1
Lapin	3	13	4.2	3	3	1.2	6	16	2.7
Yhteensä Total	20	139		279	625		299	764	
Keskimäärin Average			6.9			2.3			2.6

T a u l u k k o 4. Metsäpalot v. 1953. — T a b l e 4. Forest fires in 1953.

Lääni County	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Valtionmetsät State forests			Yksityismetsät Private forests			Yhteensä Total		
Uudenmaan	—	—	—	5	11	2.1	5	11	2.1
Turun-Porin	3	7	2.3	24	17	0.7	27	24	0.9
Hämeen	2	1	0.5	4	4	0.9	6	5	0.8
Kymen	—	—	—	5	8	1.5	5	8	1.5
Mikkelin	3	1	0.4	3	41	13.6	6	42	7.0
Kuopion	7	32	4.6	14	87	6.2	21	119	5.7
Vaasan	7	10	1.4	31	49	1.6	38	59	1.6
Oulun	13	152	11.7	40	110	2.7	53	262	4.9
Lapin	52	8 421	161.9	3	4	1.4	55	8 425	153.2
Yhteensä Total	87	8 624		129	331		216	8 955	
Keskimäärin Average			99.1			2.6			4.2

Taulukko 5. Yksityismetsien metsäpalot v. 1952.

Table 5. Forest fires in private forests in 1952.

Lääni County	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Vakuutetut			Vakuuttamattomat			Yhteensä Total		
Uudenmaan	8	5	0.6	24	9	0.4	32	14	0.4
Turun-Porin	19	30	1.6	49	51	1.0	68	81	1.2
Hämeen	17	45	2.6	11	3	0.3	28	48	1.7
Kymen	12	10	0.8	7	8	1.2	19	18	0.9
Mikkelin	5	7	1.5	9	7	0.7	14	14	1.0
Kuopion	3	1	0.2	21	70	3.3	24	71	2.9
Vaasan	22	64	2.9	50	269	5.4	72	333	4.6
Oulun	2	2	1.0	17	41	2.4	19	43	2.1
Lapin	—	—	—	3	3	1.1	3	3	1.2
Yhteensä Total	88	164		191	461		279	625	
Keskimäärin Average			1.9			2.4			2.3

Taulukoiden tarkastelu osoittaa, että metsäpalojen lukumäärä on v. 1952 ollut suurempi kuin v. 1953. Paloalojen suhde sensijaan on ollut päinvastainen. Vuoden 1952 metsäpaloissa tuhoutuneesta metsäalasta oli valtionmetsiä 15.3 % ja yksityismetsiä 84.7 %. Vuonna 1953 palaneista metsistä oli valtionmetsien osuus kokonaista 96.3 % ja yksityismetsien 3.7 %. Tämä johtuu valtionmetsissä Lapin läänissä sattuneista suurista metsäpaloista v. 1953, jotka tekivät ko. vuodesta todellisen katastrofi-vuoden. Valtion metsien kuloja on mainittuina vuosina ollut pääasiassa Itä- ja Pohjois-Suomessa (Kuopion, Vaasan ja Oulun lääneissä) mikä on aivan luonnollista kun huomioidaan valtionmetsien sijainti. Yksityismetsiä on eniten palanut Kuopion, Vaasan ja Oulun lääneissä. Erityisesti tuntuvat kaksi viimeksi mainittua lääniä olleen niitä alueita, joilla laajimmat yksityismetsien palot ovat sattuneet.

Yksityismetsien metsäpalojen jakaantumista vakuutettujen ja vakuuttamattomien metsien osalle esittävät taulukot 5 ja 6. Vuonna 1952 yksityismetsissä todettujen metsäpalojen määrästä oli 31.5 % vakuutetuissa ja

Taulukko 6. Yksityismetsien metsäpalot v. 1953.

Table 6. Forest fires in private forests in 1953.

Lääni County	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Vakuutetut			Vakuuttamattomat			Yhteensä Total		
Uudenmaan	—	—	—	5	11	2.1	5	11	2.1
Turun-Porin	10	12	1.2	14	5	0.4	24	17	0.7
Hämeen	3	—	0.1	1	4	3.5	4	4	0.9
Kymen	4	2	0.4	1	6	6.0	5	8	1.5
Mikkelin	2	1	0.4	1	40	40.0	3	41	13.6
Kuopion	8	46	5.8	6	41	6.8	14	87	6.2
Vaasan	24	35	1.4	7	14	2.1	31	49	1.6
Oulun	18	39	2.1	22	71	3.3	40	110	2.7
Lapin	3	4	1.4	—	—	—	3	4	1.4
Yhteensä Total	72	139		57	192		129	331	
Keskimäärin Average			1.9			3.4			2.6

68.5 % vakuuttamattomissa metsissä tuhoutuneen metsäalan ollessa edellisissä 26.2 % ja jälkimmäisissä 73.8 % yksityismetsien koko vuoden paloalasta. Vuoden 1953 metsäpaloista todettiin 55.8 % olleen vakuutetuissa ja 44.2 % vakuuttamattomissa yksityismetsissä. Paloissa tuhoutuneesta metsäalasta oli sanottuna vuonna 42 % vakuutettua ja 58 % vakuuttamatonta metsää.

Keskimääräinen paloala on valtionmetsissä (taul. 3 ja 4) ollut suurempi kuin yksityismetsissä. Vakuutettujen ja vakuuttamattomien metsien välillä ei ole suuriakaan eroja todettavissa. Voidaan kuitenkin sanoa, että vakuutettujen yksityismetsien keskimääräinen paloala on pienempi kuin vakuuttamattomien.

Taulukko 7. Metsäpalot v. 1952.
Table 7. Forest fires in 1952.

Syttymisen syy Cause of fire	Palojen								
	Valtionmetsät State forests			Yksityismetsät Private forests			Yhteensä Total		
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
Varomaton tulenkäyttö — Careless handling of fire ..	16	119	7.4	100	140	1.4	116	259	2.2
Salama — Lightning	—	—	—	6	18	3.0	6	18	3.0
Viljelyskulot	1	18	18.0	74	337	4.6	75	355	4.7
Agricultural fires ..	—	—	—	38	28	0.7	38	28	0.7
Veturin kipinä Railway engine sparks	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuhopoltto — Arson	2	2	0.9	2	16	8.3	4	18	4.6
Uudelleen syttyminen — Rekindling	—	—	—	3	15	5.2	3	15	5.2
Sotilaskoulutus Military training ..	—	—	—	1	1	0.7	1	1	0.7
Sekalaiset syyt Mixed causes	—	—	—	11	10	0.9	11	10	0.9
Syy tuntematon .. Cause unknown ..	1	—	0.2	44	60	1.4	45	60	1.3
Yhteensä — Total	20	139		279	625		299	764	
Keskimäärin			6.9			2.3			2.6
Average									

Metsäpalojen syttymisen syyt

Taulukoissa 7 ja 8 esitetään metsäpalot ryhmitettynä palon syttymisen syiden mukaan. Nyt käsiteltävänä olevassa uudessa metsäpalotilastossa jaetaan metsäpalot kahteen pääryhmään: tavalliset kulot ja sotakulot. Tavallisten kulojen pääryhmä jakautuu 9 alaryhmään seuraavasti.

Varomaton = leiri- tai muu nuotio, keittotuli, tupakka, kantojen tulenkäsittely räjäyttämisen, puhdistuspoltto rautatiealueella yms. huolimaton tai taitamaton tulen käsittely.

Taulukko 8. Metsäpalot v. 1953.
Table 8. Forest fires in 1953.

Syttymisen syy Cause of fire	Palojen								
	Valtionmetsät State forests			Yksityismetsät Private forests			Yhteensä Total		
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
Varomaton tulenkäyttö — Careless handling of fire ..	37	191	5.2	35	51	1.4	72	242	3.4
Salama — Lightning	25	7 975	319.0	11	17	1.5	36	7 992	222.0
Viljelyskulot	8	382	47.7	40	151	4.0	48	533	11.1
Agricultural fires ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veturin kipinä Railway engine sparks	2	1	0.8	16	61	3.8	18	62	3.5
Tuhopoltto — Arson	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uudelleen syttyminen — Rekindling	4	6	1.4	3	11	3.6	7	17	2.4
Sotilaskoulutus Military training ..	2	—	—	—	—	—	2	—	0.0
Sekalaiset syyt Mixed causes	5	14	2.8	3	7	2.3	8	21	2.6
Syy tuntematon .. Cause unknown ..	4	55	13.7	21	33	1.6	25	88	3.5
Yhteensä — Total	87	8 624		129	331		216	8 955	
Keskimäärin			99.1			2.6			4.2
Average									

Salama = suoraan tai välillisesti (esim. salaman sytyttämän rakennuspalon kautta).

Viljelyskulot = kytö, kaski, kulotus, uutisraivio, hakosavut, lehmi-savut, risujen poltto viljelyksillä tai hakkausalueilla.

Veturin kipinä
Tuhopoltto = tuhopoltto tai muu tahallinen sytytys, ei kuitenkaan takt. syystä sytytetty.

Uudelleen syttyminen = jälkivartioidinnin jälkeen sattunut uudelleen syttyminen; käsitellään eri palona vain, jos jälkipaloa ei voida katsoa alkupalon suoranaisten jälkivartioidinnin aikana alkaneena jatkona.

Taulukko 9. Yksityismetsät v. 1952.

Table 9. Private forests in 1952.

Syttymisen syy Cause of fire	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Vakuutetut			Vakuuttamattomat			Yhteensä Total		
Varomaton tulenkäyttö — Careless handling of fire	17	35	2.1	83	105	1.3	100	140	1.4
Salama — Lightning	2	1	0.5	4	17	4.3	6	18	3.0
Viljelyskulot Agricultural fires ..	28	72	2.6	46	265	5.8	74	337	4.6
Veturin kipinä .. Railway engine sparks	13	14	1.0	25	14	0.6	38	28	0.7
Tuhopoltto — Arson	—	—	—	2	16	8.3	2	16	8.3
Uudelleen syttyminen — Rekindling	—	—	—	3	15	5.2	3	15	5.2
Sotilaskoulutus Military training ..	—	—	—	1	1	0.7	1	1	0.7
Sekalaiset syyt Mixed causes	3	6	2.1	8	4	0.4	11	10	0.9
Syy tuntematon .. Cause unknown ..	25	36	1.4	19	24	1.3	44	60	1.4
Yhteensä — Total	88	164		191	461		279	625	
Keskimäärin Average			1.9			2.4			2.3

Sotilaskoulutus = sotilaskoulutuksesta aiheutuneet syttymät (koeammunta, merkinantoraketit ja -ammukset, valopommit yms.), joiden ei voida katsoa johtuneen varomattomasta tulenkäsittelystä.

Sekalaiset syyt = rakennuspalot, laivojen kipinät, autot, lentokoneet, yms.

Syy tuntematon = syy tuntematon tai epävarma ei kuitenkaan selvä syy.

Taulukko 10. Yksityismetsät v. 1953.

Table 10. Private forests in 1953.

Syttymisen syy Cause of fire	Palojen								
	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire	lukumäärä Number	paloala ha Burnt area	keskim. paloala ha Burnt area per fire
	Vakuutetut			Vakuuttamattomat			Yhteensä Total		
Varomaton tulenkäyttö — Careless handling of fire	16	20	1.2	19	31	1.6	35	51	1.4
Salama — Lightning	9	15	1.6	2	2	1.0	11	17	1.5
Viljelyskulot Agricultural fires ..	17	30	1.8	23	121	5.3	40	151	4.0
Veturin kipinä Railway engine sparks	15	53	3.5	1	8	8.0	16	61	3.8
Tuhopoltto — Arson	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uudelleen syttyminen — Rekindling	1	3	3.0	2	8	3.9	3	11	3.6
Sotilaskoulutus Military training ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekalaiset syyt Mixed causes	1	1	0.5	2	6	3.2	3	7	2.3
Syy tuntematon .. Cause unknown ..	13	17	1.3	8	16	2.1	21	33	1.6
Yhteensä — Total	72	139		57	192		129	331	
Keskimäärin Average			1.9			3.4			2.6

Taulukoiden lukujen tarkastelu osoittaa, että varomaton tulenkäyttö on useimmissa tapauksissa syynä metsäpaloon. Niinpä oli v. 1952 metsäpalojen määrästä 38.8 % saanut alkunsa varomattomasta tulenkäytöstä. Vuonna 1953 oli näiden osuus 33.4 %. Valtionmetsissä on v. 1952 aikana sattuneista metsäpaloista kokonaista 80 % saanut alkunsa varomattomasta tulenkäytöstä ja v. 1953 lähes puolet (42.5 %). Se on myös aiheuttanut suhteellisesti suurimman osan yksityismetsien paloista v. 1952 (35.8 %) ja ollut toiseksi suurimpana syynä v. 1953 metsäpaloihin (27.1 %).

Toiseksi suurimman ryhmän muodostavat viljelyskulot, joiden osuus edellisestä vuonna oli 25.1 % ja jälkimmäisenä 22.7 %. Varomattoman

tulenkäsittelyn ohella voidaan viljelyskuloja pitää tavallisimpina metsäpalojen aiheuttajina yksityismetsissä. Yli neljäs osa (26.5 %) kaikista v:n 1952 ja lähes kolmannes (31.0 %) v:n 1953 metsäpaloista oli saanut alkunsa viljelys- tai hakkausalueilla suoritetuista kulotuksista syystä tai toisesta riistäytyneestä tulesta. Valtionmetsissä on mainitun kulomuodon esiintyminen ollut näinä kahtena vuonna vähäistä (5—9 %).

Huomattavan korkea on myös ollut niiden metsäpalojen luku, joiden syyt ei ole saatu selville tai se on jäänyt epävarmaksi. Mainitunlaisten metsäpalojen osuus oli v. 1952 15.1 % ja v. 1953 11.6 % metsäpalojen luvusta. Näiden metsäpalojen määrä on yksityismetsissä verraten korkea (n. 16 % palojen lukumäärästä). Valtionmetsissä jää mainitunlaisten metsäpalojen merkitys sensijaan vähäiseksi.

Veturin kipinästä aiheutuneita kuloja on ollut runsaasti, edellisenä vuonna 12.7 ja jälkimmäisenä 8.3 % metsäpalojen luvusta. Valtionmetsissä on näitä ollut hyvin vähän (v. 1952 ei yhtään ja v. 1953 2.3 %) mutta yksityismetsissä sensijaan melko runsaasti (13.9—12.4 %).

Erityistä huomiota herättää salaman sytyttämien metsäpalojen lukuisuus v. 1953 (16.7 % metsäpalojen luvusta). Kaikista valtionmetsien paloista oli mainittuna vuonna 28.7 % salaman sytyttämiä. Yksityismetsissä oli niiden suhteellinen lukumäärä tuntuvasti pienempi (8.5 %). Salaman sytyttämät metsäpalot saivat aikaan suurta vahinkoa. Kyseisen vuoden salaman sytyttämien metsäpalojen paloalan osuus kokonaispaloalasta oli 89.1 % ja valtionmetsissä 92.5 %.

Tuhopolttoja on todettu vain vuonna 1952 yhteensä 4 eri tapauksessa valtion- ja yksityismetsissä.

Tavallisuudesta poikkeavina metsäpalojen aiheuttajina voidaan mainita sorakuopalla toiminnassa olleen kaivinkoneen iskemä kipinä ja sakalaisten sotatoimien aikana maahan jäänyt fosforipommi.

Sivuilla 10 ja 11 olevat taulukot 9 ja 10 esittävät yksityismetsien metsäpalojen jakaantumista vakuutettuihin ja vakuuttamattomiin metsiin syttymisen syyn mukaan. Niiden tarkastelu osoittaa, että varomaton tulenkäyttö on vakuuttamattomissa metsissä paljon yleisempi syy metsäpalojen syttymiseen kuin vakuutetuissa. Samoin on laita viljelyskuloihin nähden. Vakuutetuissa metsissä näyttää metsäpalojen syy jäävän tuntemattomaksi useammin kuin vakuuttamattomissa metsissä.

Metsäpalojen esiintyminen

Touko-, kesä- ja heinäkuu ovat olleet varsinaisia palokuukausia, kuten allaolevasta asetelmasta käy selville. Varsinainen palokausi on rajoittunut melkein pä yksinomaan näihin kuukausiin, sillä huhti- ja elokuu ovat osoittautuneet merkityksettömiksi. Valtaosa vuoden 1952 metsäpaloista on sattunut heinäkuulla ja vuonna 1953 kesäkuulla. Myös paloalojen suhteen on asia näin. Vuoden 1953 kesäkuulla sattuiivat suuret salaman sytyttämät metsäpalot, kuten asetelmasta havaitaan.

Palon syttymis- aika	v. 1952				v. 1953			
	Metsäpalojen				Metsäpalojen			
	lukumäärä		paloala		lukumäärä		paloala	
	kpl	%	ha	%	kpl	%	ha	%
Huhtikuu	3	1.0	1	0.2	2	0.9	.	0.0
Toukokuu	96	32.1	119	15.6	67	31.0	198	2.2
Kesäkuu	70	23.4	133	17.5	120	55.5	8 497	94.8
Heinäkuu	128	42.8	510	66.7	26	12.0	255	2.8
Elokuu	2	0.7	1	0.0	1	0.6	5	0.2
Yhteensä	299	100.0	764	100.0	216	100.0	8 955	100.0

Metsäpalojen palamisajan pituus

Metsäpalojen palamisaika eli palon syttymisestä sen sammuttamiseen tai sammumiseen kulunut aika on useimmissa tapauksissa ollut perin lyhyt, kestäen osan päivää tai enintään yhden päivän. Osa paloista on palanut 2 päivää, mutta sitä kauemmin kestäneiden palojojen osuus on jo verrattain vähäinen, kuten seuraavista asetelmista käy selville.

Asetelmien lukujen tarkastelu osoittaa, että parhaina palokuukausina, jolloin edellytykset metsäpalojen syttymiseen ilmeisesti ovat olleet edullisemmat kuin muina kuukausina, on ollut runsaammin useampia päiviä kestäneitä paloja. Näin on tapahtunut v:n 1952 heinäkuulla ja v:n 1953 kesäkuulla. Mainittakoon, että tällöin tuhoutui Lapin läänissä Perä-Pohjojan piirikunnan alueella (Utsjoen, Luiron ja Ylikemin hoitoalueissa) 4 päivää kestäneissä metsäpaloissa (5 paloa) 1 560 ha, 6 päivää kestäneissä (4 paloa) 2 940 ha, 7 päivää kestäneessä palossa 1 200 ha ja 15 päivää jatkuneessa palossa 1 725 ha. Näissä salaman sytyttämässä palossa tuhoutui yhteensä 7 425 ha valtionmetsiä.

V. 1952.

Paloaika päiviä	Palojen luku						Yhteensä	
	Huhti- kuulla	Touko- kuulla	Kesä- kuulla	Heinä- kuulla	Elo- kuulla	Yhteensä		
						kpl	%	
1	3	91	65	110	2	271	90.6	
2	—	4	5	7	—	16	5.4	
3	—	1	—	2	—	3	1.0	
4	—	—	—	—	—	—	—	
5	—	—	—	—	—	—	—	
6	—	—	—	—	—	—	—	
7	—	—	—	2	—	2	0.7	
8	—	—	—	5	—	5	1.7	
9	—	—	—	—	—	—	—	
10	—	—	—	1	—	1	0.3	
10 +	—	—	—	1	—	1	0.3	
Yhteensä	3	96	70	128	2	299	100.0	
%	1.0	32.1	23.4	42.8	0.7	—	100.0	

Erikseen valtionmetsistä ja yksityismetsistä laadittuja asetelmia ei ole tässä syytä esittää. Voidaan kuitenkin mainita, että valtionmetsien metsäpaloista oli v. 1952 osan päivää tai enintään päivän kestäneitä 85 %,

V. 1953.

Paloaika päiviä	Palojen luku						Yhteensä	
	Huhti- kuulla	Touko- kuulla	Kesä- kuulla	Heinä- kuulla	Elo- kuulla	Yhteensä		
						kpl	%	
1	2	63	87	12	—	164	75.9	
2	—	33	14	11	1	29	13.4	
3	—	—	3	2	—	5	2.3	
4	—	1	5	—	—	6	2.8	
5	—	—	2	—	—	2	0.9	
6	—	—	4	—	—	4	1.9	
7	—	—	1	1	—	2	0.9	
8	—	—	—	—	—	—	—	
9	—	—	1	—	—	1	0.5	
10	—	—	—	—	—	—	—	
10 +	—	—	3	—	—	3	1.4	
Yhteensä	2	67	120	26	1	216	100.0	
%	0.9	31.0	55.5	12.0	0.6	—	100.0	

kaksi päivää palaneita 10 % sekä kolme päivää jatkuneita 5 %. Vuonna 1953 oli yhden päivän paloja 58.6 %, kahden päivän 19.6 % ja kolme päivää tai sitä pitemmän ajan jatkuneita 21.8 % valtionmetsien ko. vuoden palojen lukumäärästä.

Yksityismetsien metsäpaloista oli v. 1952 osan päivää tai päivän kestäneitä 91 %, kahden päivän paloja 4.3 % ja 3—10+ päivää jatkuneita 4.7 %. Vuonna 1953 oli ns. yhden päivän paloja 87.6 %, kaksi päivää kestäneitä 9.3 % sekä 3—4 päivää jatkuneita 3.1 %.

Metsäpalon paloajan pituus johtuu monesta eri syystä. Sääsuhteiden ja sijainnin lisäksi on eräitä muita tekijöitä, joista mainittakoon varomattomuus, lisääntynyt kuljeskelu, retkeily ja savukkeiden polttaminen. Toisaalta on myös metsäpalojen torjunta jatkuvasti tehostunut, erityisesti valtionmetsissä. Sammutustekniikan kehittämisestä, sammutusvalmiudesta, tieverkoston ja marssinopeuden (motorisointi) parantumisesta johtuen saadaan metsäpalot yleensä sammutetuksi verrattain nopeasti erityisesti maan eteläosissa. Kun palamisaika yleensä on suhteellisen lyhyt ei paloalakaan voi olla kovin suuri. Seuraavassa esitetään pari asetelmaa, joissa metsäpalot on paloalan suuruuden mukaan ryhmitetty eri luokkiin. Vuodet 1952 ja 1953 on yhdistetty.

Valtionmetsät vv. 1952—53.

Yksityisen metsäpalon ala ha	Palojen lukumäärä		Palanut ala yht.	
	kpl	%	ha	%
— 0.5	28	26.2	6	0.1
0.5— 5	46	43.0	92	1.0
5— 25	16	15.0	182	2.1
25— 50	1	0.9	50	0.6
50— 100	5	4.7	416	4.7
100— 200	5	4.7	728	8.3
200— 500	2	1.8	600	6.8
500—1 000	—	—	—	—
1 000—1 500	2	1.8	2 600	29.7
1 500—2 500	2	1.9	4 089	46.7
Yhteensä	107	100.0	8 763	100.0

Tämän asetelman lukujen tarkastelu ei kylläkään edellä sanottua osoita. On kuitenkin huomioitava, että vuosi 1953 valtionmetsiin nähden oli vaikea palovuosi. Vuosi 1952 oli huomattavasti vähäpaloisempi, kuten aikaisemmin esitetystä jo on käynyt selville. Vuoden 1952 paloista oli

25 % sellaisia, joissa yksityisen metsäpalon ala oli 0—5 ha ja paloala 1.1 % koko paloalasta, luokkaan 0.5—5 ha kuului 50 % palojen lukumäärästä ja 7.0 % paloalasta, luokkaan 5—25 ha 20 % lukumäärästä ja 30.3 % pinta-alasta sekä luokkaan 50—100 ha 5 % metsäpalojen luvusta ja 61.6 % pinta-alasta.

Yksityismetsiin nähden oli tilanne aivan toinen, kuten seuraava asetelma osoittaa.

Yksityismetsät vv. 1952—53.

Yksityisen metsäpalon ala ha	Palojen lukumäärä		Palanut ala yht.	
	kpl	%	ha	%
— 0.5	186	45.6	35	3.7
0.5— 5	186	45.6	361	37.7
5— 25	33	8.1	331	34.6
25— 50	2	0.5	80	8.4
50—100	1	0.2	150	15.6
Yhteensä	408	100.0	957	100.0

Asetelman lukujen tarkastelu osoittaa, että yli 90 % palojen lukumäärästä oli sellaisia, joissa yksityisen palon pinta-ala oli enintään 5 ha. Näiden paloala oli vain n. 41 % koko paloalasta. Aivan pienien, enintään 0.5 hehtaarin suuruisten palojen luku oli 45.6 % palojen lukumäärästä ja paloala ainoastaan 3.7 % koko paloalasta.

Palovahinkoja koskevia numerotietoja ei ole katsottu voitavan esittää. Ne on todettu jossain määrin puutteellisiksi yksityismetsien osalta. Sama koskee myös sammutuskustannuksia.

Siihen nähden, että nyt esillä ollut metsäpalotilasto käsittää vain kaksi vuotta, ei aineiston pienuuden takia ole voitu ryhtyä yksityiskohtaisempiin selvityksiin, koska vertailukohteita ei ole. Tarkoituksena onkin vain ollut osoittaa mitä tietoja uusin metsäpalotilastomme sisältää.

Forest Fires in 1952—53

SUMMARY

Earlier forest fire statistics in Finland have only covered fires in state forests and insured private forests. Since 1952 information has been collected and statistics published on all forest fires in the country. For private forests the material is collected by central forestry associations with the aid of district forestry boards and for state forests by the Forest Service which also prepares the overall statistics on forest fires in the country.

Forest fire statistics for 1952 and 1953 are now ready. They have been prepared on the basis of regional grouping by counties. The material has been collected, however, in a manner allowing the use of other regional groupings as well. In 1952 a total of 299 forest fires were discovered, affecting a burnt area of 764 hectares. Of these 20 were in state forests, burning 139 ha, and 279 in private forests, burning 625 ha. The average devastated area was 2.6 ha (in state forests 6.9 ha and in private forests 2.3 ha). The year was the easiest from the point of view of forest fires in the period between 1946 and 1953. The year 1953, on the other hand, was the worst of the period, a really catastrophic year. The number of fires was only 216, less than in 1952, but the burnt area was 8 955 ha. In state forests 87 fires devastated 8 624 ha. In private forests 129 fires were discovered, burning 331 ha of forest. The average area destroyed by fire was 4.2 ha (in state forests 99.1 ha, in private forests 2.6 ha). The biggest forest fires on state domains were in the northernmost districts of the country. They were caused by lightning.